

BÀI TẬP TÌNH HUỐNG THỨ NHẤT CHO TƯ VẤN CHO THAI PHỤ CÓ VẤN ĐỀ BẤT THƯỜNG TRONG THAI KỲ PHÁT HIỆN QUA KHÁM TIỀN SẢN: TĂNG ĐỘ DÀY KHOẢNG THÁU ÂM SAU GÁY (NUCHAL TRANSLUCENCY) (NT)^(*)

Learning outcomes: **Thực hiện đúng** và **hiệu quả** một cuộc tư vấn cho một thai phụ có vấn đề bất thường phát hiện qua khám tiền sản

Mục tiêu (learning objective) của các bài tập tình huống:

1. Áp dụng được các nguyên lý của tư vấn để thực hiện được tư vấn trong một tình huống lâm sàng cụ thể.

^(*) Trong bài tập này, tình huống lâm sàng cụ thể là một thai nhi có dấu hiệu tăng bất thường độ dày của khoảng thấu âm sau gáy (Nuchal Translucency) (NT).

Điều kiện tiên quyết trước buổi học:

1. Trình bày được các vấn đề cơ bản về bệnh sinh của dấu hiệu tăng bất thường của NT.
2. Trình bày được các vấn đề cơ bản về quản lý một thai kỳ có tăng bất thường của NT.

Các thông tin cốt lõi phục vụ cho tư vấn trong tình huống cụ thể này:

(tài liệu tham khảo cần thiết, xin xem thêm trên trang e-learning của nhà trường)

- Người thực hiện tư vấn cần thu thập được thông tin về tiền sử nhằm đánh giá nguy cơ, bao gồm: tuổi mẹ, tiền căn sinh con bất thường về mặt di truyền, tiền căn gia đình có bất thường về mặt di truyền.
- Người thực hiện tư vấn cần thu thập được thông tin đã có về bệnh lý: thông tin chi tiết về NT dày, các bất thường khác trên siêu âm.
- NT dày là một dấu hiệu hình ảnh học, thấy trên siêu âm hình thái học thực hiện ở cuối tam cá nguyệt thứ nhất của thai kỳ. NT gọi là dày khi trị số NT ghi nhận được \geq bách phân vị thứ 95 của CRL tương ứng.
- NT dày là một dấu hiệu dùng cho tầm soát bất thường của thai kỳ. Dấu hiệu này có liên quan mạnh đến lệch bội nhiễm sắc thể, hay gặp nhất là hội chứng Down (tam bội thể 21). NT dày cũng liên quan đến các bất thường cấu trúc khác của thai, thường là bệnh lý tim mạch bẩm sinh. Ngoài ra NT còn có thể có liên quan đến các kết cục thai kỳ xấu, hay hội chứng di truyền đơn gene.
- Khi có NT dày, thai phụ cần được tư vấn để cùng tìm ra các biện pháp quản lý thích hợp.
- Văn hóa, tôn giáo, nhân quyền... là những yếu tố phải quan tâm trong tiến trình tư vấn.
- Các biện pháp khảo sát di truyền không xâm lấn là nội dung tư vấn ưu tiên khi có NT dày hơn bình thường.
- Khi có NT “rất” dày, nội dung tư vấn sẽ ưu tiên theo hướng chẩn đoán, thông qua thực hiện thủ thuật xâm lấn: sinh thiết gai nhau, chọc ối làm xét nghiệm di truyền
- Nếu đã xác nhận lệch bội, việc chấm dứt hay tiếp tục thai kỳ còn phải lệ thuộc nhiều yếu tố nhân văn khác.
- Nếu đã loại trừ lệch bội, thì thai kỳ với NT dày cần được theo dõi tăng cường, nhằm giảm thiểu kết cục xấu.

Rubrics với các chi tiết cho tình huống thứ nhất

		Không đạt	Đạt yêu cầu (50%)	Tốt (75%)	Rất tốt (100%)
Mở đầu buổi tư vấn	(10% tổng điểm) Chào hỏi, giới thiệu bản thân	Không chào hỏi hay chỉ chào hỏi chiếu lệ hay chào hỏi mà không nhìn thẳng vào thai phụ <i>hay</i> Không giới thiệu hay giới thiệu không đầy đủ về bản thân <i>hay</i> Không mời thai phụ tự giới thiệu về bà ta <i>hay</i> Có thái độ không lịch sự khác khi bắt đầu buổi nói chuyện	Chào hỏi một cách lịch sự qua lời nói <i>và</i> Giới thiệu đầy đủ tên, vai trò của bản thân <i>và</i> Mời thai phụ tự giới thiệu về bà ta	Chào hỏi một cách lịch sự thể hiện qua phong cách, ngôn từ, cử chỉ <i>và</i> Giới thiệu rõ ràng và đầy đủ tên, nhiệm vụ, vai trò của bản thân một cách thân thiện, bằng ngôn ngữ dễ tiếp cận <i>và</i> Mời thai phụ tự giới thiệu về bà ta	Chào hỏi một cách lịch sự thể hiện qua phong cách, ngôn từ, cử chỉ <i>và</i> Giới thiệu rõ, đầy đủ tên, nhiệm vụ, vai trò của bản thân một cách thân thiện, bằng ngôn ngữ dễ tiếp cận <i>và</i> Mời thai phụ tự giới thiệu về bà ta <i>và</i> Thiết lập được môi trường tốt cho tư vấn: lịch sự, thoải mái, cởi mở, thân thiện nhờ vào trao đổi hai chiều và cách dùng các hình thức ngôn ngữ không lời
	(10% tổng điểm) Làm rõ mục đích của buổi tư vấn	Không đề cập đến mục đích của buổi tư vấn.	Mời thai phụ trình bày về vấn đề chủ của bà ta <i>và</i> Liệt kê các mục đích của tư vấn	Khuyến khích thai phụ trình bày về vấn đề chủ và những vấn đề khác mà bà ta quan tâm <i>và</i> Trình bày các mục đích của tư vấn	Khuyến khích thai phụ trình bày về vấn đề chủ và những vấn đề khác mà bà ta quan tâm <i>và</i> Làm sáng tỏ mục đích của buổi tư vấn, tác vụ của nhân viên tư vấn, và khuyến khích tương tác hai chiều
Thu thập thông tin	(20% tổng điểm) Hỏi tiền sử <i>Các thông tin cốt lõi trong tình huống cụ thể này:</i> <ul style="list-style-type: none"> Tuổi mẹ Tiền căn sinh con bất thường về mặt di truyền Tiền căn gia đình có bất thường về mặt di truyền Thu thập thông tin đã có về bệnh lý <i>Các thông tin cốt lõi trong bài này:</i> <ul style="list-style-type: none"> NT dày Bất thường khác trên siêu âm 	Không đặt được câu hỏi mở/đóng để khai thác được thông tin <i>hay</i> Khai thác thiếu các thông tin cần thiết cho tư vấn <i>hay</i> Lặp lại nhiều lần một câu hỏi một cách không cần thiết hay không có chủ đích rõ rệt	Đặt được câu hỏi mở/đóng để khai thác thông tin <i>và</i> Khai thác đủ các thông tin cần thiết cho tư vấn <i>và</i> Thể hiện được thái độ lắng nghe khi tiếp nhận câu trả lời của thai phụ qua việc không lặp lại các câu hỏi, ngoại trừ khi cần thêm chi tiết để làm sáng tỏ vấn đề	Sử dụng đúng lúc và đúng kiểu câu hỏi mở/đóng để khai thác thông tin <i>và</i> Khai thác đủ các thông tin cần thiết với các chi tiết hữu ích cho tư vấn <i>và</i> Thể hiện được thái độ lắng nghe khi tiếp nhận câu trả lời của thai phụ qua việc không lặp lại các câu hỏi, ngoại trừ khi cần thêm chi tiết để làm sáng tỏ vấn đề, qua việc không cắt ngang câu chuyện của thai phụ	Sử dụng đúng lúc và đúng kiểu câu hỏi mở/đóng để khai thác thông tin, bằng ngôn từ phù hợp, để tiếp cận <i>và</i> Khai thác đủ các thông tin cần thiết với các chi tiết hữu ích cho tư vấn <i>và</i> Thể hiện được thái độ lắng nghe khi tiếp nhận câu trả lời của thai phụ qua việc không lặp lại các câu hỏi, ngoại trừ khi cần thêm chi tiết để làm sáng tỏ vấn đề, qua việc không cắt ngang câu chuyện của thai phụ <i>và</i> Thể hiện được thái độ thấu cảm qua tương tác bằng ngôn ngữ không lời

Chia sẻ, truyền tải thông tin	<p>(20% tổng điểm)</p> <p>Lý giải kết quả</p> <p><i>Liên quan đến tình huống cụ thể này:</i></p> <p><i>NT đây có thể liên quan đến các tình trạng kể sau:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Trisomy 21, lệch bội nhiễm sắc thể • Bệnh lý tim mạch bẩm sinh • Các kết cục thai kỳ xấu • Hội chứng di truyền đơn gene 	Cung cấp một cách khiêm khuyết hay sai các thông tin cơ bản liên quan đến vấn đề chủ	<p>Cung cấp được (nhưng còn rời rạc) thông tin liên quan đến các nguyên nhân cơ bản của vấn đề</p> <p><i>tuy nhiên</i></p> <p>Việc cung cấp thông tin chỉ dừng lại ở mức liệt kê</p> <p><i>cũng như</i></p> <p>Dùng ngôn ngữ y khoa, khó tiếp cận, cũng không quan tâm đến khả năng thông hiểu của người nghe</p>	<p>Trình bày được (có cấu trúc) thông tin liên quan đến các nguyên nhân cơ bản của vấn đề</p> <p><i>và</i></p> <p>Dùng ngôn ngữ của thai phụ, dễ tiếp cận, thể hiện có quan tâm đến khả năng thông hiểu của người nghe</p>	<p>Trình bày có tính hệ thống và toàn diện các thông tin liên quan đến các nguyên nhân của vấn đề</p> <p><i>và</i></p> <p>Dùng ngôn ngữ của thai phụ, dễ tiếp cận</p> <p><i>và</i></p> <p>Thường xuyên trao đổi thông tin hai chiều, quan tâm đến khả năng thông hiểu của người nghe</p>
Chia sẻ quyết định, giải pháp	<p>(20% tổng điểm)</p> <p>Đề xuất giải pháp chẩn đoán</p> <p><i>Liên quan đến tình huống cụ thể này:</i></p> <p><i>Các giải pháp sau có thể được xem xét, với các vấn đề kỹ thuật và các ưu-nhược điểm đặc thù, khi có NT đây:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Chọc ối • Sinh thiết gai nhau • Tìm bất thường di truyền ở cha, mẹ 	<p>Cung cấp một cách khiêm khuyết hay sai các thông tin cơ bản liên quan đến giải pháp xác lập vấn đề chủ</p> <p><i>hay</i></p> <p>Cung cấp giải pháp một cách chủ quan, một chiều, không quan tâm đến lựa chọn của thai phụ</p> <p><i>hay</i></p> <p>Không có biện pháp đảm bảo rằng thai phụ đã hiểu rõ vấn đề</p>	<p>Cung cấp được (nhưng còn rời rạc) thông tin liên quan đến giải pháp xác lập vấn đề chủ</p> <p><i>và</i></p> <p>có thể hiện sự quan tâm đến lựa chọn của thai phụ</p> <p><i>tuy nhiên</i></p> <p>Cung cấp thông tin chỉ dừng lại ở mức liệt kê, hay trình bày khái lược</p> <p><i>cũng như</i></p> <p>Dùng ngôn ngữ y khoa, khó tiếp cận, cũng không quan tâm đến khả năng thông hiểu của người nghe</p>	<p>Trình bày được (có cấu trúc) thông tin liên quan đến giải pháp xác lập vấn đề chủ</p> <p><i>và</i></p> <p>Tìm hiểu và tôn trọng sự lựa chọn của thai phụ</p> <p><i>và</i></p> <p>Dùng ngôn ngữ của thai phụ, dễ tiếp cận, thể hiện có quan tâm đến khả năng thông hiểu của người nghe</p> <p><i>và</i></p> <p>Đề cập khái lược được quản lý sau chẩn đoán tùy theo kết quả là âm tính hay dương tính</p>	<p>Trình bày có tính hệ thống và toàn diện các thông tin liên quan đến giải pháp xác lập vấn đề chủ</p> <p><i>và</i></p> <p>Tìm hiểu thấu đáo, tôn trọng sự lựa chọn của thai phụ</p> <p><i>và</i></p> <p>Dùng ngôn ngữ của thai phụ, dễ tiếp cận</p> <p><i>và</i></p> <p>Thường xuyên trao đổi thông tin hai chiều, quan tâm đến khả năng thông hiểu của người nghe</p> <p><i>và</i></p> <p>Trình bày quản lý sau chẩn đoán tùy theo kết quả là âm tính hay dương tính</p>
Kết thúc buổi tư vấn	<p>(20% tổng điểm)</p> <p>Tóm tắt thông tin</p> <p>Nỗ lực để đạt đồng thuận</p> <p>Bước kế tiếp (next step)</p>	<p>Không tóm lược thông tin cốt lõi/thực hiện tóm lược không đầy đủ thông tin cốt lõi</p> <p><i>hay</i></p> <p>Không tóm lược thông tin về định hướng quản lý/thực hiện tóm lược không đầy đủ thông tin về định hướng quản lý</p>	<p>Dùng ngôn ngữ y khoa để thực hiện các nội dung:</p> <p>Tóm lược các thông tin cơ bản về vấn đề/tình trạng bệnh lý</p> <p><i>và</i></p> <p>Tóm lược các thông tin về định hướng quản lý</p> <p><i>tuy nhiên</i></p> <p>Chưa thể hiện sự chú trọng đến tìm kiếm sự đồng thuận</p>	<p>Dùng ngôn ngữ y khoa để thực hiện các nội dung:</p> <p>Tóm lược các thông tin cơ bản về vấn đề/tình trạng bệnh lý</p> <p><i>và</i></p> <p>Tóm lược các trao đổi vừa thực hiện về định hướng quản lý nhằm hướng đến đồng thuận</p> <p><i>và</i></p> <p>Đề cập đến các nội dung trọng yếu của lần gặp kế tiếp</p>	<p>Dùng ngôn ngữ của thai phụ để:</p> <p>Hệ thống hóa các thông tin cơ bản về vấn đề/tình trạng bệnh lý</p> <p><i>và</i></p> <p>Hệ thống hóa các trao đổi đã thực hiện về định hướng quản lý, nhằm đạt đồng thuận</p> <p><i>và</i></p> <p>Đề cập đến các nội dung trọng yếu của lần gặp kế tiếp</p> <p><i>và</i></p> <p>Tìm hiểu có vấn đề nào khác còn tồn đọng sau tư vấn</p>